

1. Harrington, E. C. Jr. The Desirability Function. *Industrial Quality Control*, Vol. 21, No. 10 (1965), pp. 494–498.

УДК 336.2:35(477)

Корнієнко Н. І., здобувач освіти
Тарасенко І. О., науковий керівник д.е.н., професор
Київський національний університет технологій та дизайну

ОСНОВНІ ФОРМИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ

Державний фінансовий контроль є важливою складовою системи управління фінансами держави, оскільки забезпечує законність, ефективність і доцільність використання бюджетних коштів. У сучасних умовах економіки України його значення постійно зростає, адже від рівня фінансової дисципліни залежить стабільність державних фінансів, розвиток економіки та довіра до державних інституцій [1].

За результатами досліджень О. Барановського та Р. Халфіної, фундаментом стабільного розвитку державного фінансового контролю є об'єднання трьох основних форм: державного фінансового аудиту, інспектування та камеральної перевірки. Науковці обґрунтовують це тим, що лише такий тристоронній підхід забезпечує повний вплив на фінансову дисципліну: аудит фокусується на результативності управління, ревізія — на фіксації правопорушень, а камеральні перевірки гарантують регулярний моніторинг звітності [2].

Однією з перших основних форм державного фінансового контролю є державний фінансовий аудит. Це системна перевірка законності, ефективності та доцільності використання державних коштів і ресурсів, спрямована на оцінку правильності ведення фінансової звітності та ефективності управлінських рішень у державних органах і підприємствах. Основними функціями аудиту є контроль за дотриманням фінансової дисципліни, аналіз ефективності використання бюджетних коштів та надання рекомендацій щодо поліпшення управління ресурсами [2-3].

Наступною важливою формою є інспектування (ревізія), яке передбачає документальну та фактичну перевірку фінансово-господарської діяльності суб'єктів господарювання. Воно дозволяє виявляти порушення фінансової дисципліни, встановлювати факти нецільового або незаконного використання коштів та сприяти усуненню зловживань [3].

Третьою базовою формою є камеральна перевірка, що здійснюється на підставі поданих звітів і декларацій без виїзду на місце діяльності суб'єкта контролю. Її головне завдання – перевірка правильності обчислення податків,

зборів та інших платежів, своєчасності їх сплати та відповідності законодавству поданої фінансової інформації [3].

Отже, завдяки поєднанню цих трьох форм державний фінансовий контроль забезпечує повний і системний нагляд за використанням державних фінансових ресурсів. Це поєднання дозволяє не лише вчасно виявляти порушення та неефективне використання коштів, а й уникнути фінансових ризиків, підвищує ефективність планування та управління державними фінансами, а також сприяє дотриманню законності у фінансових операціях. Крім того, такий контроль дає гарантію прозорості фінансових процесів, підвищує довіру громадськості до державних органів та створює умови для раціонального використання бюджетних коштів, а це є важливим елементом сталого розвитку економіки країни.

Література

1. Закон України «Про державний бюджет України на 2025 рік»: Закон України від 19.11.2024 № 4059-IX // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: текст закону (дата звернення: 23.03.2026).

2. Скрипник Г., Черненко В. Державний фінансовий контроль України в умовах воєнного стану // Економіка та суспільство. 2024. Вип. 70. URL: PDF статті (дата звернення: 23.03.2026).

3. Кадала В. В., Гузенко О. П. Публічний (державний) фінансовий контроль як інструмент оцінки діяльності державних підприємств // Центральноукраїнський вісник права та публічного управління. 2025. Вип. 2 (10).

УДК 336.71

Гавриленко Н. Я., здобувач освіти
Русіна Ю. О., науковий керівник, к.е.н., доц.
Київський національний університет
технологій та дизайну

РОЛЬ БАНКІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Ключовою передумовою забезпечення економічного розвитку – є фінансова стабільність. Вона виступає основою для відновлення економіки та підтримання довіри до фінансових інститутів, особливо в умовах воєнного стану та макроекономічної нестабільності.

Згідно визначення регулятора – Національного банку України, фінансова стабільність – це стан, за якого фінансова система здатна ефективно виконувати свої функції, зокрема забезпечувати фінансове посередництво, управління ризиками та функціонування платіжних систем навіть в кризових